

paa et Møde i filologisk Samfund af Arki- var Thiset. Ulfeldt-Slægten var udbredt i alle de danske Landsdele, og nu søgte man at imødekomme Kongens Ønske og antage et Stavnavn. Man hed forskellige Ting efter Forholdene. En af Slægten boede paa Fyn og hed Kristoffer Pallesen; han hed altsaa Kristoffer og var en Søn af Palle. De Herrer kende Navnet Palnatoke, hvilket vil sige Palnes Toke, altsaa Toke Palmesøn. Nu søgte de sjællandske Ulfeldter at faa et fælles Slægtsnavn. Man skrev da til Slægtningene i de andre Landsdele, at man skulde have et fælles Navn, og det skulde være Ulfeldt. Saa sagde Kristoffer Pallesen: Det er godt; vi kalde os Ulfeldt. Han fik saa en Søn, der blev døbt, og i Kirkebogen staar der: „Kristoffer Palles Søn er blevet døbt ved Navnet Ulfeldt“. Det var en Misforstaaelse, for Ulfeldt skulde ikke være Fornavnet, men Slægtsnavnet. Han fik saa senere at vide, at dette var en Fejltagelse. Sønnen, der var døbt Ulfeldt, kom saa til at hedde Ulfeldt Ulfeldt. Men det blev for meget af det gode for Befolkningen med denne idelige Gentagelse. Og saa blev han kaldt, ikke Ulfeldt Ulfeldt, men Idel Ulfeldt. Saaledes mistede han sit gode kristelige Fornavn. Men det blev værre endnu. Thi en Mand, der affattede et Dokument, hørte, at Manden var en Søn af Kristoffer, og derfor se vi den Ejendommelighed, at han i Dokumentet kaldes „Idel Kristoffersen“. Saaledes forstod man altsaa i Befolkningen, hvad faste Slægtsnavne vilde sige. Der kunde fremdrages mange andre lignende Tilfælde. Der var en Slægt, der førte tre Bølger i Vaabenet. De kaldte sig snart Bølge og snart Vove, men den vidste ikke rigtig, hvad den skulde hedde; den vidste blot, at der var noget med Vover i dens Vaaben. Var man blot døbt med et Navn og vidste, hvem Faderen var, saa behøvedes der ikke mere. Saa kunde en Mand kendes igen, hvor han blev truffen. Det gik i Reglen saaledes, at hver anden Generation blev sprungen over, saaledes at den 3dje Generation fik den 1ste Generations Navn. Og enhver forstod det, som enhver forstaar det den Dag i Dag. Enhver Dansk føler Forskellen mellem Maren Skytte og Skyttens Maren. Enhver føler, at Maren Skytte er Konen paa Gaarden, medens Skyttens Maren er Tøsen paa Gaarden. Man har en egen Maade, hvorpaa man laver disse Navne, det er den Maade, som forstaas af Nationen, fordi det ligger i selve Nationens Aandsliv og hører med dertil. Selve den Betegnelse, ved hvilken Manden nævnes,

skyldes enten en karakteristisk Egenskab ved ham selv eller Gaardens Navn. Hvis en Mand bor paa Skyttegaarden, kommer han til at hedde Jens Skytte, forudsat at han hedder Jens. Men den kan ogsaa skyldes andre stedlige og personlige Ejendommeligheder. Saaledes vedliver Nydannelsen at gaa for sig for Almuens Vedkommende indtil langt ned i vort Aarhundrede, men for disse Nydannelser — paa Navngivningens Omraade, er det, at dette Ændringsforslag nu vil sætte en absolut Grænse, og det er den uheldigste Side ved Forslaget, saaledes som det foreligger, at det vil ødelægge de sproglige Nydannelser, hvilket er uberettiget. Sproget tilhører alle Mennesker, der bruge det, ikke nogle faa Kontormennesker eller Overklassemennesker, der have en eller anden formalistisk Interesse i at faa al Ting formuleret og rubriceret saa meget som muligt. Hvis man omkring i Befolkningen kan finde virkelig betegnende, karakteristiske, kække og gode Navne til sine Børn, har man ikke nogen Ret til at forhindre en Nydannelse paa dette Omraade. Saa kommer Forordningen af 1828, i hvilken der findes disse tre Bestemmelser, at en Mand skal lade sin Søn døbe, enten med samme Tilnavn, som han selv har, eller med det Navn, der er dannet af hans Navn eller med et fast Navn efter det Sted, hvortil han selv hører. Disse Ørstedeske Bestemmelser vare nu forholdsvis gode, men de vare ogsaa kun forholdsvis gode, og de kom ikke til at spille nogen Rolle for Landbefolkningen i den første Halvdel af dette Aarhundrede. Tager man nu den sidste af disse Bestemmelser, fast Navn efter det Sted, hvortil han selv hører, og tager det Forslag, som her foreligger formuleret, saa vil man i den justitsministerielle Skrivelse, der følger med Ændringsforslaget, se, at saadanne Navne kunne hentes fra enkelte Gaarde eller Huse, forudsat at Navnet er fælles for mindst tre Ejendomme. Men det strider fuldstændig mod Folkeskik hele Landet over, og der er ingen Nødvendighed for at begrænse det til disse tre Ejendomme. Den højtærede Justitsminister vilde maaske kunne sige ja, men naar der er tre Ejendomme, er der noget fælles ved Navnet og saa kan man give andre Ret til ogsaa at vælge det. Men Ulykken er, at her kommer en Vanskelighed for Folk, hvis Ejendom har et bestemt Navn, og som ere kendte og ville vedblive at være kendte ved det Navn, Ejendommen har. Tager man et Eksempel fra en Kreds, som den højtærede